נציבות שירות המדינה

דו"ח שוויון מגדרי בשירות המדינה

2022

אגף שוויון מגדרי, אגף בכיר תכנון אסטרטגי ומדיניות,
נציבות שירות המדינה

תוכן עניינים

2
דברי פתיחה
נציב שירות המדינה-
הרב פרופ' דניאל הרשקוביץ

3
דברי פתיחה
מנהל אגף בכיר לתכנון אסטרטגי ומדיניות-
מר רונן דסה

4
דברי פתיחה
מנהל תחום ייצוג הולם ותכנון אסטרטגי ומדיניות-
מר מולוגטה מהרי

5-6
נתוני שוויון מגדרי 2022
בשירות המדינה

7-12
מדד השוויון המגדרי 2022

13
פעולות האגף לשוויון מגדרי בשנת 2022

14
פעולות האגף לשוויון מגדרי-
קידום נשים וייצוג הולם בשירות המדינה

15
פעולות האגף לשוויון מגדרי-
קיום הכשרה וליווי מקצועי לממונות

16-17
פעולות האגף לשוויון מגדרי-
מימוש זכויות הורות ואיזון בית עבודה

18-20
פעולות האגף לשוויון מגדרי-
מניעת הטרדות מיניות ואלימות כלפי נשים

21-23
מיזמי ממונות

24
עם הפנים קדימה- גברים ונשים מקדמים שוויון מגדרי

25-27
נספחים

דו"ח שוויון מגדרי

2022

כתיבה,עריכה ראשית ועיצוב גרפי:

- הגב' רוית סלומון, אגף שוויון מגדרי, נציבות שירות המדינה

כתיבה ועריכת הדו"ח:

- מר מולוגטה מהרי, מנהל תחום ייצוג הולם ותכנון אסטרטגי, אגף שוויון מגדרי, נציבות שירות המדינה
- הגב' רעות פרידמן, מנהלת תחום שוויון מגדרי, נציבות שירות המדינה

סיוע בכתיבת הדו"ח, איסוף וניתוח הנתונים:

אגף בכיר לתכנון אסטרטגי ומדיניות:

- ד"ר אור כהן-רביב, מנהלת תחום מחקר ונתונים
- מר שי אגונין, ניתוח נתונים ומחקר תכנון אסטרטגי
- מר אלכסנדר ניקיטין, ניתוח נתונים ומחקר תכנון אסטרטגי

אגף בכיר לבקרת ניהול ההון האנושי:

- הגב' טליה פרבר, סגנית מנהל אגף בכיר לבקרת ניהול ההון האנושי
- הגב' ניהאיה דיאב, מנהלת תחום (ניתוח ועיבוד מידע)
- הגב' ליטל אליהו, רכזת בכירה ניתוח ועיבוד מידע

אגף בכיר משמעת:

- עו"ד יפית איצקוביץ', סגנית מנהל אגף בכיר משמעת
- עו"ד אודליה נועה דוידי, ממונה (תובעת בכירה ואחראית תחום הטרדות מיניות)

אגף בכיר טכנולוגיות דיגיטליות ומידע:

- מר עובד מזרחי, מנהל יישומי הון אנושי
- הגב' מרינה שניר, ראש צוות BI
- מר גד צדוק, מנתח מערכות
- הגב' מרים טריבץ, מנהלת חטיבה (ניהול ותחזוקת מאגר המידע)
- מר פרדי אדיב, מנהל תחום דיגיטל
- הגב' נועה לביא, מפתחת BI
- מר אילן ועקנין, מפתח BI
- הגב' רונית דרור, מפתחת BI

דברי פתיחה

הרב פרופ' דניאל הרשקוביץ, נציב שירות המדינה

כמעסיק הגדול ביותר במשק אשר ערכים ונורמות של שוויון וגיוון הינם נר לרגליו, תפקידנו כשירות המדינה הוא לייצר אקלים ארגוני בו כל עובד ועובדת מכירים את זכויותיהם ומודעים להם וחשים בנוח לממשן בכל התחומים. פעילות האגף בשנה החולפת המשיכה ביצירת תשתית איתנה ליצירת אקלים ארגוני טוב ואיכותי יותר ואני מברך על כך.

נציבות שירות המדינה מיקדה את עשייתה בתחום השוויון המגדרי בתחומי זכויות ההורות ומניעת ההטרדות המיניות בשירות המדינה. כמו כן, האגף עוסק בייצוג נשים ובהכשרת הממונות.

רק לאחרונה ציינו את יום המשפחה. נציבות שירות המדינה חרטה על דגלה מדיניות תומכת משפחה. זאת באמצעות נהלי איזון בית-עבודה ומימוש הזכויות ההוריות המוענקות לעובדים בשירות המדינה.

במהלך השנה החולפת הואצו תהליכים למיסוד תעסוקה גמישה אשר מאפשרים רציפות תפקודית איכותית ונרחבת. בתוך כך, הופצה הנחיית נציב שירות המדינה, במסגרתה הורחבה לראשונה הזכאות לביצוע שעות נוספות מהבית גם לעובדים שאינם מועסקים במשרת הורה.

עוד השנה הוחלט בנציבות שירות המדינה להאיר זרקור על אוכלוסיית האבות, מתוך הבנה ששוויון מגדרי אינו רק קידום נשים, אלא דאגה גם לאוכלוסיית הגברים ותשומת לב לכך שגם הם לא יופלו לרעה בבואנו לדאוג לייצוגן של נשים בשירות המדינה. אגף שוויון מגדרי יצר מיזם ייחודי 'בשביל האבות', כחלק משילוב חיי משפחה וקריירה. מטרת המיזם הייתה להציף באמצעות שיח קבוצתי את ההתמודדות היומיומית של אבות ואת מעורבותם בחיי המשפחה.

אני רואה ערך עליון בשמירה על איזון ראוי בין חייו הפרטיים של העובד לבין עבודתו, איזון המאפשר יצירת עוגן יציב לכל עובדת ועובד. אני קורא לכלל מנהלי היחידות הממשלתיות ולסמנכ"לים למשאבי אנוש לאמץ את הנחיות הנציבות בתחום איזון בית-עבודה ולהטמיען בסיוע הממונות על שוויון מגדרי.

נציבות שירות המדינה, כגוף הממונה על פיתוח ושימור ההון האנושי בשירות המדינה, פועלת עם משרדי הממשלה ויחידות הסמך, להובלת עובדי המדינה בערכיות ובמצוינות, להוות סמל ודוגמא למשרתי ציבור מסורים הפועלים במרץ ובנאמנות, מתוך הבנת הזכות הגדולה לפעול יום יום, שעה שעה, למען כלל אזרחי מדינת ישראל.

בברכה,

פרופ' דניאל הרשקוביץ
נציב שירות המדינה

דברי פתיחה

מר רונן דסה, מנהל אגף בכיר תכנון אסטרטגי ומדיניות

כמדי שנה כלל העולם מציין בתאריך ה-8.03 את יום האישה הבין-לאומי. השנה יום זה יצוין בימים שבהם אנו חוגגים את חג הפורים בו נקרא את מגילת אסתר, אחת משתי המגילות שנקראו על שם אישה. קריאתה הינה אירוע מעצים ועוצמתי המדגיש את הנס שנעשה לעם ישראל בזכות אסתר המלכה. אסתר המלכה הינה דמות מוסרת נפש, נחושה, מעוררת השראה, אשר יחד עם מרדכי הובילה מהלכים, אשר שינו את מהלך פני ההיסטוריה של עם שלם.

נציבות שירות המדינה מיקדה את עשייתה בתחום השוויון המגדרי בתחומי זכויות ההורות ומניעת ההטרדות המיניות בשירות המדינה. הדו"ח החדש המוצג בחוברת זו, מופק בסמוך ליום האישה - ולא בכדי. בדו"ח מוצגים המדדים עליהם נבחנו המשרדים ויחידות הסמך כדי להגיע למטרות שהציבה נציבות שירות המדינה בנושא ייצוג נשים בשירות המדינה, קידום מדיניות אקלים ארגוני תומך משפחה, מניעת הטרדות מיניות ומאבק באלימות נגד נשים וכן העלאת המודעות בנושאים אלו תוך כדי הטמעתם במיזמים שונים לאורך השנה על ידי הממונות על השוויון המגדרי ויועצות המנכ"ל/ית לקידום נשים בשירות המדינה.

האגף פועל בארבעה מישורי ליבה עיקריים המהווים בסיס לתכנית העבודה השנתית: קידום נשים וייצוגם ההולם, ליווי והכשרה מקצועית של הממונות על השוויון המגדרי, מניעת הטרדות מיניות ואלימות נגד נשים וקידום מדיניות אקלים ארגוני תומך משפחה הכולל קידום זכויות הורות ואיזון בית-עבודה.

הכשרת הממונות אינה מסתכמת בקבלתן לתפקיד, כי אם בליווי מקצועי מתמיד המהווה מסע אישי לאורך תפקידן אשר כולל הכשרות, ימי עיון, כנסים ומענה תמידי בנוגע לשאלות מקצועיות ואישיות. אנו פועלים לחיזוק קהילת הממונות והקשרים החברתיים והמקצועיים ביניהן. בתוך כך, עלה בידי האגף לקיים שני מחזורי קורס הכשרה מקצועית לממונות החדשות בתפקיד, לערוך יום עיון בנושא מנהיגות נשית בסימן 'עוצמת המנהיגות הרותמת', וכמו כן כנס שנתי בן יומיים במסגרתו ניתנו למשתתפות כלים לשינוי ולהשפעה ארגונית בנושא פוליטיקה ארגונית, מנהיגות אמיצה תוך כדי מתן דגש לחיזוק קהילת הממונות בעידן פוסט הקורונה.

כמו כן, מתקיימים אחת לרבעון ריענון והכשרה לממונות בנושא התקנון למניעת הטרדה מינית. ההכשרות מועברות על ידי אגף המשמעת בנציבות שירות המדינה. מדובר בנושא רגיש אשר עוסק בדיני נפשות; נציבות שירות המדינה רואה בהכשרות אלו חשיבות עליונה ועל כן ההכשרה מועברת על ידי אגף המשמעת, שהינו הגורם המקצועי המתמחה בנושא.
לצד זאת, מקדם האגף מדיניות אקלים ארגוני תומך משפחה. בשנה החולפת, האגף שם לו למטרה לקדם שוויון מגדרי באמצעות מתן זרקור על אוכלוסיית האבות. במסגרת זו, הוקם פרויקט "בשביל האבות", אשר העניק פלטפורמה לשיח גברי בנושא אבהות וגבריות וחתירה לנוכחות הורית בחיי המשפחה.

האגף קשוב לצרכי ההורים העובדים בשירות המדינה. לאחר משבר הקורונה הורה נציב שירות המדינה על הרחבת הנחיית נציב מס' 3.6 העוסקת במספר שעות התקן והשעות הנוספות שעובדות ועובדים יכולים לבצע מהבית. נוסף על כך, העבודה מהבית הורחבה גם לאנשים אשר אינם במשרת הורה, או שהצטרפו לא מזמן לשירות המדינה. מטרת ההנחיה הינה לתת אפשרות לגמישות תעסוקתית, נוכחות הורות מוגברת בחיי המשפחה, וזאת תוך כדי התאמת שירות המדינה לעיתים המשתנים.

אגף בכיר לתכנון אסטרטגי ומדיניות ובתוכו אגף שוויון מגדרי פועלים לאורך השנה ללא לאות על מנת לפתח מדיניות ארוכת טווח אשר תעניק מענים לאתגרים בשוק העבודה המשתנה, במטרה לשפר ולייעל את המערכות הקיימות.
אני מאחל לכולנו המשך עשייה פורייה ומהנה,

בברכה,
רונן דסה,
מנהל אגף בכיר לתכנון אסטרטגי ומדיניות
נציבות שירות המדינה

דברי פתיחה

מר מולוגטה מהרי, מנהל תחום ייצוג הולם ותכנון אסטרטגי ומדיניות

כמדי שנה בתאריך ה-8 במרץ מציינים ברחבי העולם, בישראל ובשירות המדינה את יום האישה הבין-לאומי, יום המסמל את השאיפה להשגת שוויון מגדרי. לכבוד יום זה, ברצוני לברך את כלל עובדות שירות המדינה, אשר פורצות את הדרך ומובילות לשינוי מהותי. אני גאה בכך שמספר הנשים אשר ממלאות תפקיד בכיר בשירות המדינה נמצא בעלייה מתמדת ומשוכנע כי מגמה זו תמשיך גם בשנים הבאות. אגף שוויון מגדרי בנציבות שירות המדינה חרט על דגלו להוות מודל ליצירת שירות ציבורי המקדם שוויון הזדמנויות מלא לנשים ולגברים, ומעניק בטחון והגנה לכל עובד ועובדת.

במרוצת השנים ניתן לראות את התמורות אשר חלו בתחום קידום השוויון המגדרי בשירות המדינה:

בשנת 1985- קיבלה ממשלת ישראל החלטה בדבר ייצוג הולם לנשים ולקידום נשים לתפקידים בכירים.

בשנת 1989- הוקמה ועדת קוברסקי אשר הנחתה כיצד על נציבות שירות המדינה להתנהל בנושא תנאי העסקת נשים וקידומן. ביוזמתה של יועצת רה"מ למעמד האישה הוחלט על החלת תפקיד ממונה על מעמד האישה בכל אחד ממשרדי הממשלה.

בשנת 1993- המליצה ועדת בן-ישראל על תחומי האחריות שינתנו לממונות, ועל הקמת גוף מתוך נציבות שירות המדינה אשר יתכלל את נושא קידום הנשים וינחה את הממונות.

בשנת 1997- הוקם האגף לשוויון מגדרי בנציבות שירות המדינה.

בשנת 2014- גיבשה ועדת שטאובר מספר המלצות לקידום נשים בשירות המדינה על ידי נציבות שירות המדינה, תוך הגדרת מטרות מדיניות עיקריות: הבטחת הזדמנויות שוות לנשים, בדגש על קידום לדרגי הניהול הבכיר, תוך הטמעת המודעות לנושא, והכרה ביכולתן ובפוטנציאל הגלום בהן, כחלק מרכזי מההון האנושי בשירות המדינה.

כיום, אנו עדים מצד אחד לדרך הארוכה ששירות המדינה עשה כדי להבטיח שוויון הזדמנויות מגדרי ומצד שני, לאתגרים הייחודיים אשר עדיין עומדים בפני הנשים העובדות בשירות המדינה.
מקור עוצמתו של שירות המדינה טמון בהון ובאיכות המרכיב האנושי. מיצויו המיטבי של ההון הנשי בשירות המדינה יתרום תרומה משמעותית למתן שירות מיטבי לאזרחי ואזרחיות מדינת ישראל.

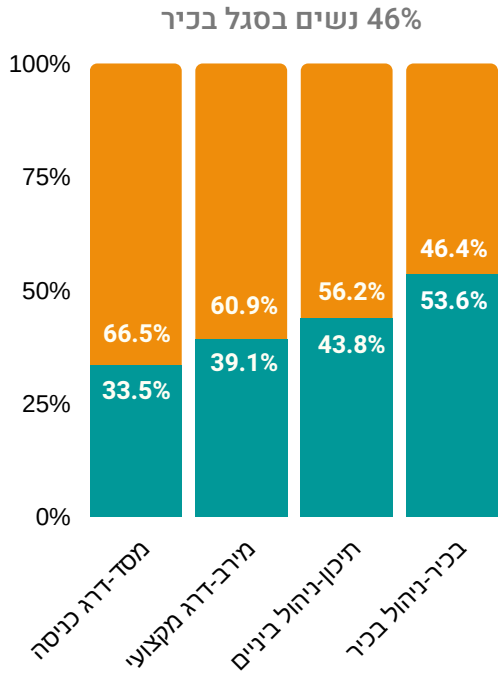
בתוך כך, ברצוני להודות לקהילת הממונות על השוויון המגדרי ויועצות המנכ"ל\ית לקידום נשים, אשר עמלות על קידום השוויון המגדרי בשירות המדינה. תודה לכל אחת ואחת מכן על העשייה המשמעותית, המקצועית ועל המסירות הרבה; עשייתכן הינה נדבך חשוב ומשמעותי בהבטחת שירות מדינה שוויוני.

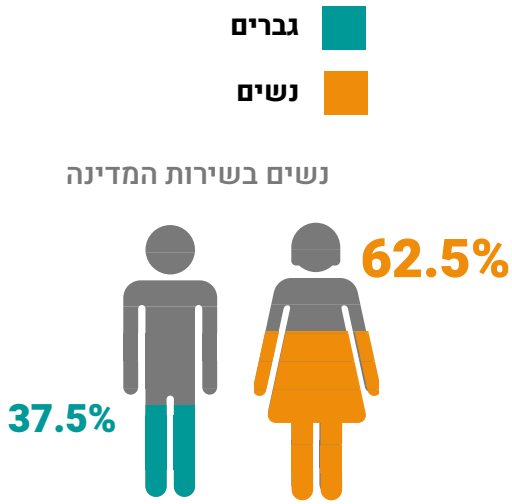
"מעולם לא ניסיתי לעשות זאת בעבר, אז אני חושבת שללא ספק אצליח" בילבי בת גרב, דמותה המוכרת של הסופרת אסטריד לינגדן, קוראת לכולנו לנסות, להעז ולא לפחד.

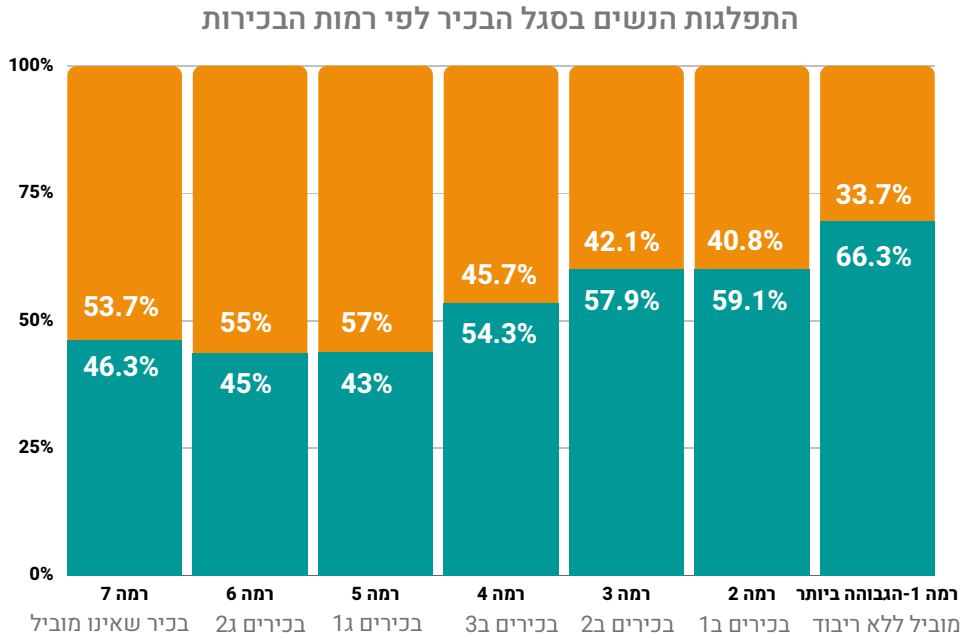
אני מאחל לכולנו המשך עשייה משמעותית,

מולוגטה מהרי,
מנהל תחום ייצוג הולם ותכנון אסטרטגי ומדיניות,
אגף שוויון מגדרי,
נציבות שירות המדינה

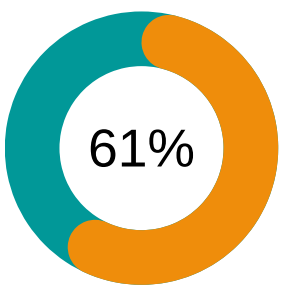
נתוני שוויון מגדרי 2022 בשירות המדינה

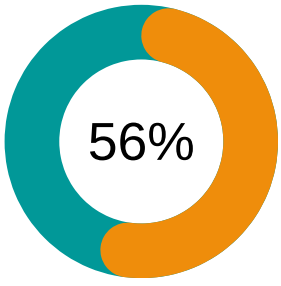

אחוז הנשים אשר זכו במכרזים

אחוז הנשים אשר ניגשו למכרזים

הגשת מועמדויות למכרזים[1] שהתפרסמו בשנת 2022

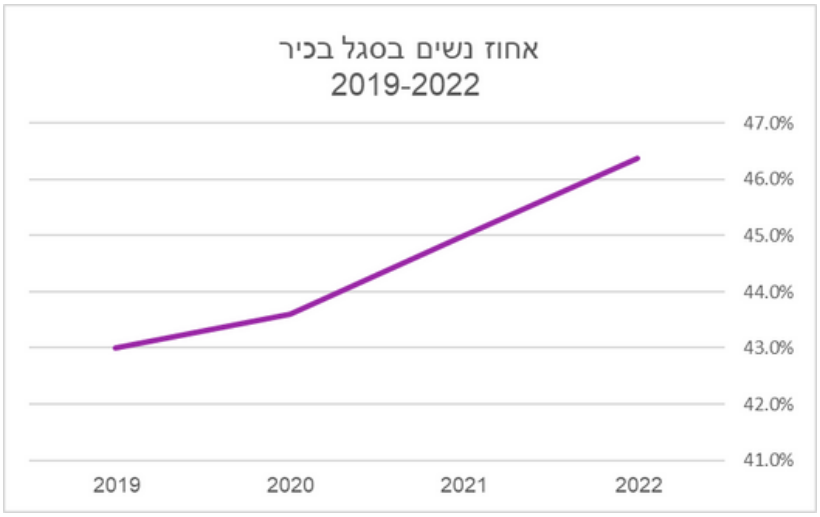
56% נשים, 44% גברים

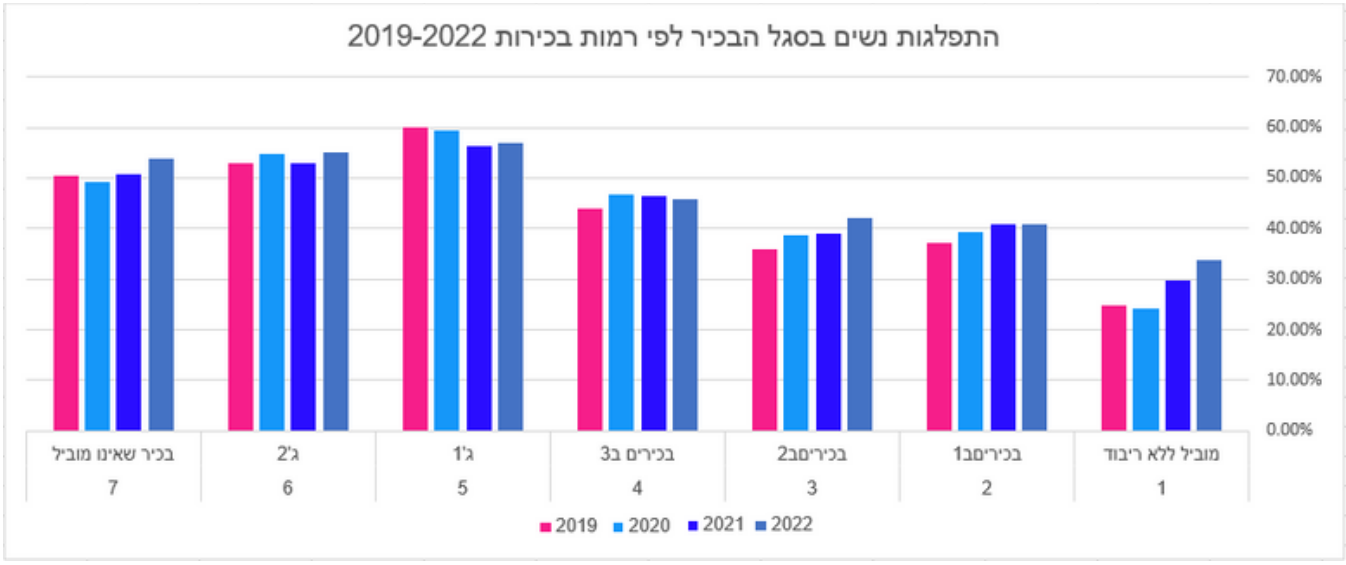
זכיות בוועדות בוחנים שהתקיימו בשנת 2022

61% נשים, 39% גברים

*נתונים אלה נאספו ע"י צוות המחקר באגף בכיר תכנון אסטרטגי ומדיניות בנציבות שירות המדינה

משנת 2019 ניתן לראות מגמה חיובית של עלייה מתמדת באחוז הנשים בסגל הבכיר.[2]

ניתן לראות מהגרפים לעיל כי בשנת 2022 נשים מהוות כ-62.5% מכלל עובדי המדינה, לעומת 37.5% גברים. נתון זה מראה על יחס כמעט כפול. ואכן, **אחוז הנשים בסגל הבכיר נמצא במגמת עליה מדי שנה.**

1 הנתונים מבוססים על נתוני מערכת הגיוס והמיון, נציבות שירות המדינה

2 נתונים אלה נאספו ע"י צוות מחקר באגף בכיר תכנון אסטרטגי ומדיניות בנציבות שירות המדינה

מדד שוויון מגדרי 2022

מתווה מתודולוגי למדד שוויון מגדרי

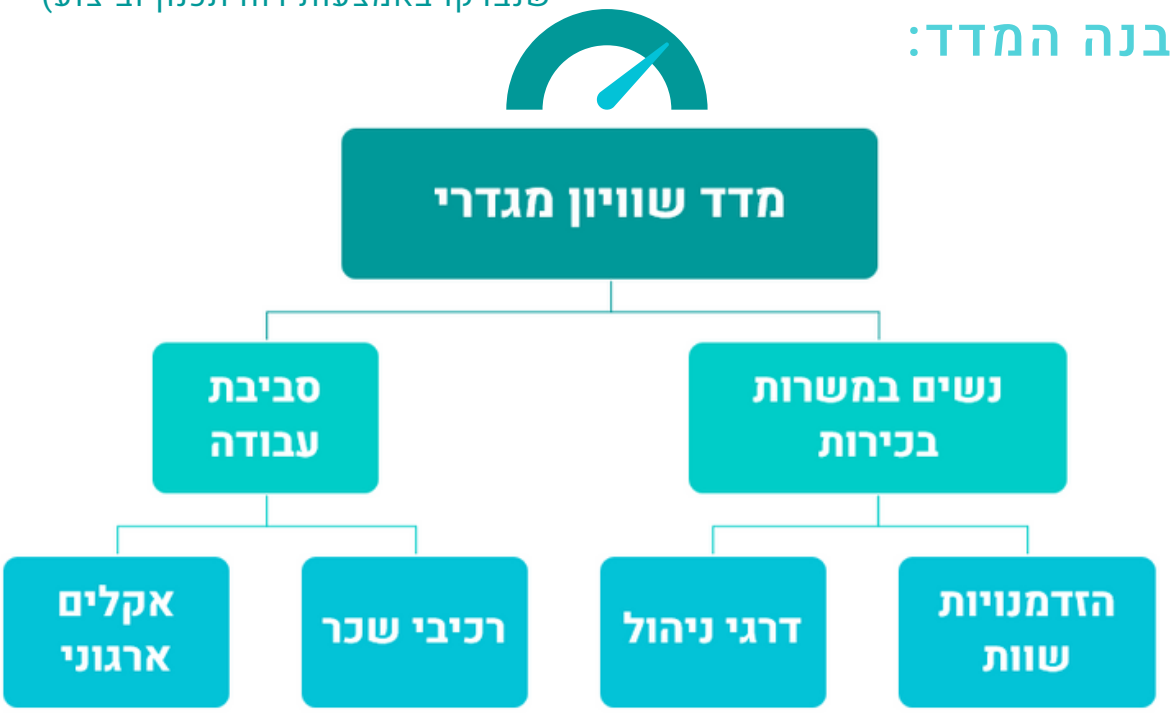

דוח ועדת שטאובר גיבש מספר המלצות לקידום נשים בשירות המדינה על ידי נציבות שירות המדינה, תוך הגדרת מטרות מדיניות עיקריות:
הבטחת הזדמנויות שוות לנשים, בדגש על קידום לדרגי הניהול הבכיר, תוך הטמעת המודעות לנושא, והכרה ביכולתן ובפוטנציאל הגלום בהן, כחלק מרכזי מההון האנושי בשירות המדינה.

אגף בכיר לבקרת ניהול ההון האנושי בשירות המדינה, בשיתוף אגף שוויון מגדרי בנציבות שירות המדינה, פיתח "מדד שוויון מגדרי" במטרה לשקף תמונת מצב שנתית של השוויון המגדרי בשירות המדינה. המדד משקלל רכיבים שונים המשקפים את אופן השתלבותן של נשים בשירות המדינה בשלושה תחומים עיקריים:

- **שיעור נשים בדרג בכיר ומוביל ובדרג התיכון**
- **התפלגות רכיבי שכר נלווים** (תקני רכב, שעות נוספות וכוננויות)
- **אקלים ארגוני** (מקבץ פעולות משרדיות שנבדקו באמצעות דוח תכנון וביצוע)

מבנה המדד:

מדד שוויון מגדרי 2022

1. רכיבי המדד

מדד נשים במשרות בכירות

מדד נשים במשרות בכירות אומד את ההבדלים בין גברים ונשים בהתייחס למועמדויות וזכיות במכרזים בשירות המדינה ואחוז הנשים המכהנות בדרג בכיר ובדרג תיכון.

המדד מתייחס למדידת הנושאים הבאים:

א. **אחוז הנשים המגישות מועמדות למכרזים** בשירות המדינה על פי סוג המכרז ומתחי הדרגות.

ב. **אחוז הנשים שזוכות במכרזים** בשירות המדינה על פי סוג המכרז ומתחי הדרגות.

ג. **אחוז הנשים בשירות המדינה המכהנות בדרג הבכיר** (והמוביל) **ובדרג התיכון.**

מדד זה מתבסס על נתונים ממערכת הגיוס והמיון של מועמדויות וזכיות במכרזים. וכן, על נתונים ממערכת מרכב"ה ומהו"ת של נשים בדרג הבכיר והתיכון.

מדד סביבת עבודה

במדד זה מודדים את הפערים בהקצאות רכיבי שכר (תקני רכב, שעות נוספות וכוננויות) בשירות המדינה, קיום פעולות יזומות והדרכות בנושא שוויון מגדרי ביחידות השונות.

מדד סביבת עבודה מתייחס למדידת הנושאים הבאים:

א. **בחינת פערים בהקצאות רכיבי שכר** (תקני רכב, שעות נוספות וכוננויות) בשירות המדינה על פי פילוח מגדרי ועל פי מתח דרגות.

ב. **קיום פעולות יזומות במשרד** – כדוגמת פעילות אקטיבית בנושא הטרדה מינית, הקמת חדר הנקה וניתוח תיאורי תפקיד למניעת הטיה מגדרית.

ג. **קיום הדרכות וקורסים במשרד בנושאים** כגון: שוויון מגדרי, שיווין הזדמנות, הכנה למכרזים וועדות איתור לנשים והורות שוויונית.

מדד זה מתבסס על נתונים ממערכת ה- BI שכר וכן מערכת הנוכחות במרכב"ה עבור משרדי הממשלה וכן, ממערכת הבריאות (נכון לחודש נובמבר בלבד). כמו כן, המדד מתבסס על תשובות לשאלות במסגרת "דוח תכנון וביצוע" שהופץ על ידי האגף לשוויון מגדרי בנציבות שירות המדינה, במשרדי הממשלה, הביטחון והחוץ ובמערכת הבריאות.

מדד שוויון מגדרי 2022

2. מקורות המידע

בסיס הנתונים לחשוב רכיבי המדד מורכב מדוחות ונתונים ממערכת מרכב"ה/מהו"ת, מערכת הגיוס והמיון, מערכת BI שכר ודוח תכנון וביצוע של המשרדים, יחידות הסמך ובתי החולים.

טבלת רכיבי המדד ומשקולות המדד

תחום	שם המדד	משקל במדד	משקל במדד הסופי	תקן
מדד שוויון מגדרי			100%	
מדד נשים במשרות בכירות		**100%**	66.67%	
הזדמנויות שוות	מועמדויות נשים לדרג בכיר	8.33%	5.56%	50%
	זכיות נשים בדרג בכיר	8.33%	5.56%	50%
	מועמדויות נשים לדרג תיכון	8.33%	5.56%	50%
	זכיות נשים בדרג תיכון	8.33%	5.56%	50%
דרגי ניהול	נשים בדרג בכיר ומוביל	33.33%	22.22%	50% או יעד דיפרנציאלי
	נשים בדרג תיכון	33.33%	22.22%	50%
מדד סביבת עבודה		100%	33.33%	
רכבי שכר	תקני רכב	22.22%	7.41%	50%
	שעות נוספות	22.22%	7.41%	50%
	כוננויות	22.22%	7.41%	50%
אקלים ארגוני	פעולות יזומות	23.33%	7.78%	100%
	הדרכות וקורסים	10.00%	3.33%	100%

3. שיטת החישוב

בדשבורד המשרדי מוצגים הנתונים והציונים של כל ארגון.
הציונים חושבו בהתאם למשקולות המדד (הציונים הינם בין 1 ל- 100)

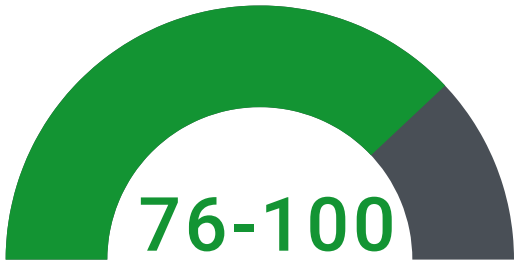
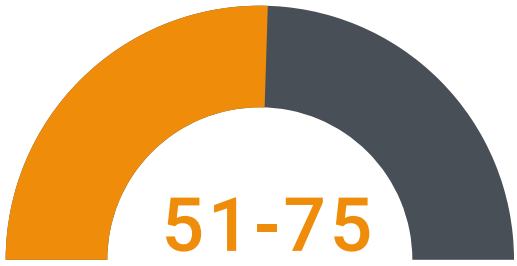
- משרד קיבל ציון בהתאם לנתונים שהתקבלו
- משרד שלא היו לו נתונים במרכיב מסוים- לא ניתן ציון ומרכיב זה גם לא חושב בציון הכללי.
- חשוב לציין כי משרד / בית חולים שלא הגיש "דוח תכנון וביצוע" שנשלח על ידי האגף לשוויון מגדרי - ציונו אפס והוא מחושב כחלק מהציון הכללי של המדד.

מדד שוויון מגדרי 2022

4. דגשים כלליים

1. מומלץ לארגון לעבור על תוצאות המדד בעיון רב, כארגון לומד ומשתפר ולהפיק תובנות מהממצאים, ומאבני הדרך לשיפור מתמיד.
2. נתונים אלו עובדו ממערכת מרכב"ה/ מהו"ת כפי שהוקלדו על ידי יחידות משאבי אנוש במשרדך. ככל שימצאו נתונים שאינם עדכניים, באחריות הסמנכ"ל לעדכן במערכות הרלוונטיות כפי שמפורט בטבלה המציגה את מקורות המידע מהם נלקחו הנתונים.

5. הערכת ביצועים

ציון	הערכת ביצועים
	ניכר שהנכם מייחסים חשיבות רבה לנושא זה, וממצאי המדד בכללותו בארגונכם בהחלט ברמה ראויה ועל כך הערכתינו. אנו מצפים כי תמשיכו במאמץ זה בכל המישורים ובכל הרבדים.
	מניתוח ממצאי המדד בכללותו בארגונכם ניכר כי הישגיכם ברמה בינונית עד טובה ויש להמשיך ולפעול לשיפור בנושאים שנמצא בהם פער.
	מניתוח ממצאי המדד בכללותו בארגונכם ניכר כי הישגיכם אינם עומדים ברמה הנדרשת ויש להמשיך ולפעול לשיפור בנושאים שנמצאו בהם פערים.

ציון המדד נקבע בהתאם לרמת העמידה בתקן בכל אחד מרכיבי המדד.
לכל משרד חושב ציון מדד שוויון מגדרי שהינו ממוצע משוקלל של מדד נשים במשרות בכירות ומדד סביבת עבודה. לכל משרד יועברו נתוני המדד והציון באופן פרטני.

מדד שוויון מגדרי 2022

ציון מדד שוויון מגדרי לשנת 2022

כלל שירות המדינה
93.8
שנה קודמת 91.8

משרדי הממשלה
94.0
שנה קודמת 92.7

מערכת הבריאות
96.4
שנה קודמת 96.6

מערכת הביטחון והחוץ
69.0
שנה קודמת 61.6

עשרת המשרדים/בתי החולים המובילים

רשימת היחידות עם הציונים הגבוהים בשנת 2022, והינם ראויים לשבח:

*את הרשימה המלאה של ציוני מדד השוויון המגדרי לשנת 2022 ניתן לראות בנספח א'

מדד שוויון מגדרי 2022

המשרדים עם אחוז השינוי הגבוה ביותר

רשימת המשרדים אשר ביחס לשנה שעברה עשו את קפיצת המדרגה המשמעותית ביותר בציון מדד השוויון המגדרי, הן בשל עלייה באחוז הנשים שהתמודדו וזכו במכרזים, אחוז נשים המכהנות בדרגי ניהול והן בשל עשייה משמעותית של ממוני השוויון המגדרי, להלן (ביחס לקבוצת השווים*):

מערכת משרדי ממשלה, חוץ וביטחון

מערכת הבריאות

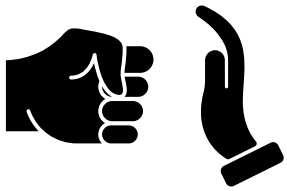

*קבוצת השווים - מוגדרת לפי תקנים במשרד/ בית חולים, תקציב המשרד/ בית החולים ומספר יחידות הסמך השייכות לו.

אגף שוויון מגדרי

אגף שוויון מגדרי הינו חלק מאגף בכיר תכנון אסטרטגי ומדיניות בנציבות שירות המדינה, ומטרותיו שזורות זו בזו: החל מחשיבה אסטרטגית על מארג ההון האנושי בשירות המדינה, דרך מתן הזדמנות שווה לכולן ולכולם, וכלה בהטמעת מדיניות פרקטית אשר באים לידי ביטוי בארבעה נושאי ליבה עיקריים: קידום נשים וייצוגן באופן הולם, איזון בין שני מוקדי הכוח האנושי- רווחת העובדים ושילוב הקריירה, קיום הכשרה וליווי מקצועי לממונות על השוויון המגדרי, הבטחת סביבת עבודה בטוחה וקידום המודעות למניעת הטרדה מינית, בדגש על אפס סובלנות כלפי הנושא.

על פי המדיניות לעיל, מנחה אגף שוויון מגדרי את המשרדים, יחידות הסמך ובתי החולים ובאמצעות הממונות על השוויון המגדרי מדיניות זו מיושמת.

מניעת הטרדות מיניות ואלימות נגד נשים

קידום נשים וייצוג הולם בשירות המדינה

איזון בית - עבודה וזכויות הורות

קיום הכשרה וליווי מקצועי לממונות על השוויון המגדרי

להלן פעילויות אשר קודמו על ידי אגף שוויון מגדרי בשנת 2022:

<u>קיום הכשרה וליווי מקצועי לממונות על השוויון המגדרי ויועצות המנכ"ל\ית לקידום נשים</u>

- 2 מחזורי קורס הכשרה לממונות חדשות בתפקיד : מחזור קיץ ומחזור סתיו.
- יום עיון בנושא מנהיגות נשית בסימן 'עוצמת המנהיגות הרותמת'.
- כנס שנתי בן יומיים בנושא פוליטיקה ארגונית.
- "רשת ברשת"- סדרת מפגשי זום להעשרת הממונות.

<u>איזון בית-עבודה וזכויות הורות</u>

- הנחיית נציב שירות המדינה: הרחבת הנחייה מס' 3.6 בנושא ביצוע עבודה מרחוק.
- פרויקט "בשביל האבות".
- מתן הרצאות מטעם האגף למשרדים השונים לאורך השנה בנושא זכויות הורות.

<u>מניעת הטרדה מינית ואלימות נגד נשים</u>

- מפגש הכנה מקוון לקראת ציון "יום המאבק הבינלאומי באלימות נגד נשים" בשיתוף עם צוות נעמ"ת ירושלים.
- "השמיעו קול!"- סקר העוסק במניעת הטרדה מינית לכלל עובדי שירות המדינה.
- קיום ריענון לממונות בנוגע לתקנון מניעת הטרדה מינית אחת לרבעון, בהנחיית אגף המשמעת בנציבות שירות המדינה.
- הקמת צוותי חשיבה ייעודים בנושא הטרדות מיניות במשרדי הממשלה ובתי החולים.
- השתתפות נציגי האגף בצוות החשיבה הייעודי בוועדות היגוי וחשיבה לבניית מחקר.

מכון מאיירס-ג'וינט-ברוקדייל בנושא הטרדות מיניות אשר התקיים בהובלת משרד הבריאות.

<u>קידום נשים וייצוג הולם בשירות המדינה</u>:

- יישום מיזם 'אחת לאחת': לאחר שנת פיילוט מוצלחת מטעם האגף, המיזם יצא לאור והוטמע בכמה משרדים.
- השתתפות האגף בוועדה המייעצת למטה לביטחון לאומי בנושא הטמעת חשיבה מגדרית בעת גיבוש המלצות למדיניות לאומית במצבי חירום שונים.
- הנחיית נציב שירות המדינה בנושא הקמת וועדה מגדרית במשרדי הממשלה ויחידות הסמך.
- השתתפות נציגי נציבות שירות המדינה ואגף שוויון מגדרי בוועדה הבין משרדית לקידום החלטה מס' 1325 של האו"ם.

קידום נשים וייצוג הולם

אגף שוויון מגדרי פועל ללא לאות לקידום שוויון מגדרי בשירות המדינה, קידום נשים וייצוגן ההולם לתפקידים בסגל הבכיר. כפועל יוצא מכך, בשנת 2022 הובלנו את התהליכים הבאים לקידום נשים וייצוג הולם בשירות המדינה:

- מיזם 'אחת לאחת' במשרדים השונים: בשנת 2021 הוקם המיזם בשיתוף עם השרה לשעבר אורלי לוי-אבקסיס, ורוכז באגף על ידי הגב' הדס כהן. מיזם זה נועד לחבר בין מנהלות בכירות בשירות המדינה, שפרצו תקרות זכוכית והגיעו לתפקידים במוקדי קבלת ההחלטות, לבין מנהלות בדרגי ביניים שעתידות להיות מנהלות בכירות. אחת ממטרות המיזם הינה הטמעתו בקרב המשרדים השונים ויישומו בצורה המותאמת לאופי המשרד. ואכן, בשנת 2022 אנו גאים לבשר שחלק מהמשרדים אימצו את המיזם ופעלו על פיו.

- השתתפות האגף <u>בוועדה המייעצת למטה לביטחון לאומי בנושא הטמעת חשיבה מגדרית בעת גיבוש המלצות למדיניות לאומית במצבי חירום שונים</u>: וועדה זו הוקמה בעקבות החלטת ממשלת ישראל מס' 2331 בנושא קידום שוויון מגדרי והטמעת חשיבה מגדרית בעשייה הממשלתית (לרבות בהליכי תכנון, תקצוב וקביעת מדיניות), בדומה למדינות רבות שמיישמות זאת. בהקשר לכך, הורכבה הוועדה מצוות המל"ל הפנימי בהובלתה של הממונה על השוויון המגדרי במטה הגב' אפרת מיניביצקי טיין, בשיתוף עם אנשי מקצוע נוספים מהמגזר הציבורי והפרטי, בתוך כך הרכב הוועדה כלל צוות מגוון אשר ייצג את שלל אוכלוסיות החברה הישראלית.

- <u>עדכון הנחיית נציב שירות המדינה בדבר הקמת וועדה מגדרית במשרדי הממשלה ויחידות הסמך</u>: הנחיה זו הינה עדכון הנחיית נציב שירות המדינה הרב פרופ' דניאל הרשקוביץ, בנושא הקמת ועדה מגדרית אשר תבחן את הפערים המגדריים ואת החסמים הקיימים ביחידה ותגבש המלצות למתן מענים בהתאם. מטרת הוועדה הינה בניית תכנון אסטרטגי ארוך טווח על מנת להקנות תשתית רחבה לעמידה ביעדים בנושא שוויון מגדרי, קידום נשים ויישום המלצות דו"ח וועדת שטאובר.

- השתתפות נציגי נציבות שירות המדינה ואגף שוויון מגדרי בוועדה בין משרדית לקידום <u>החלטה מס' 1325 של האו"ם</u>: החלטה מספר 1325 של מועצת הביטחון של האו"ם מיום 31 באוקטובר 2000, מצהירה על המחויבות של מועצת הביטחון של האו"ם להגן על נשים ולהבטיח את ייצוגן בתהליכי שלום ובפוליטיקה הבינלאומית. הוועדה הבין-משרדית הורכבה מצוותים מגוונים בהובלת הרשות למעמד האישה, משרד החוץ ונציבות שירות המדינה. מטרת הדיונים הייתה גיבוש תכנית פעולה כוללת לקידום השוויון המגדרי תוך התייחסות לתחומים כגון: ייצוג הולם של נשים בתפקידים בכירים במוקדי קבלת ההחלטות, מקום עבודה תומך משפחה המאפשר גמישות תעסוקתית, ציון יום האישה הבין-לאומי, קידום נשים ושילובן בשירות המדינה ועוד. המלצות הצוותים הוגשו לוועדת הכנסת.

ליווי מקצועי והכשרת הממונות

הכשרת ממונות השוויון המגדרי אינה מסתכמת בקבלתן לתפקיד, כי אם בליווי מקצועי מתמיד המהווה מסע אישי לאורך תפקידן אשר כולל הכשרות, ימי עיון, כנסים ומענה תמידי בנוגע לשאלות מקצועיות ואישיות. אגף שוויון מגדרי פועל לחיזוק קהילת הממונות והקשרים החברתיים והמקצועיים במגוון ערוצים כדלקמן:

- **קיום שני מחזורי קורס הכשרת ממונות** עם כניסתה לתפקיד, על כל ממונה לעבור הכשרה מקצועית אשר תעניק לה כלים להסתכלות בעיניים מגדריות על תהליכי קבלת ההחלטות בארגון. קורס ההכשרה עורך כ-3 חודשים במסגרתו נחשפת הממונה לעולם השוויון המגדרי; החל מהתיאוריות הפמיניסטיות שצמחו במאה הקודמת, ועד הפרקטיקות לקידום השוויון המגדרי תוך כדי מתן כלים מעשיים, מפגש עם ממונות וותיקות, מפגש עם נציגות פרלמנטריות, מפגש עם נשים פורצות דרך בעולם העסקים, סיורים בשטח ובתוכם במוסדות ייצוגיים וציבוריים כגון כנסת ישראל, משכן הנשיא, מכון ון ליר, 'בית הראשונות' בעמק חפר ועוד.

- **יום עיון בנושא מנהיגות נשית 'עוצמת המנהיגות הרותמת'** אשר נערך במעמד נציב שירות המדינה הרב פרופ' דניאל הרשקוביץ ושדרת הנהלת נציבות שירות המדינה. מטרת יום העיון הייתה חידוד הכרות הממונות ולכידותן בעידן פוסט הקורונה, תוך כדי פיתוח שיתופי פעולה, ואיגום משאבים אשר ישרתו את כלל קהילת הממונות. במהלך יום העיון ניתנו כלים בתחומים הבאים: אבחון סוגי מנהיגות, טכניקות להעברת מסרים, ראיה מערכתית, התנסות ובניית תכנית שיווק, דיוק המסרים וכן עזרים לכתיבת תכנית עבודה מדויקת למטרות וליעדים של הארגון.

- **כנס שנתי בן יומיים** במסגרתו ניתנו למשתתפות כלים לשינוי ולהשפעה ארגונית בנושא פוליטיקה ארגונית, מנהיגות אמיצה תוך כדי מתן דגש לחיזוק קהילת הממונות בעידן פוסט הקורונה. במהלך ההשתלמות הועברו תכנים בנושאים הבאים: הבנת המדע מאחורי סטרס ואמפתיה במקומות עבודה; חיזוק שריר האומץ כחלק מתהליך קבלת החלטות; חיזוק הרישות החברתית הפנים-קהילתית של הממונות על השוויון המגדרי ויועצות המנכ"ל/ית לקידום נשים בשירות המדינה. הכלים אשר קיבלו המשתתפות בהשתלמות ישמשו אותן למילוי מיטבי של תפקידן לקידום השוויון המגדרי במשרדן.

- **"רשת ברשת"** אגף שוויון מגדרי דוגל במתן העשרה מתמדת לממונות על השוויון המגדרי. במהלך שנת 2022 נערכו הרצאות העשרה במטרה להעניק כלים רלוונטיים ועדכניים כמענה לסוגיות אשר צפות מהשטח על ידי הממונות. המפגשים התקיימו באופן מקוון בנושאים מגוונים כגון: אלימות נגד נשים, הטמעת חשיבה מגדרית בארגונים, נשים פורצות דרך המשמשות 'מודלינג' ונשים במדיניות חוץ ובטחון לאומי.

איזון בית עבודה וזכויות הורות

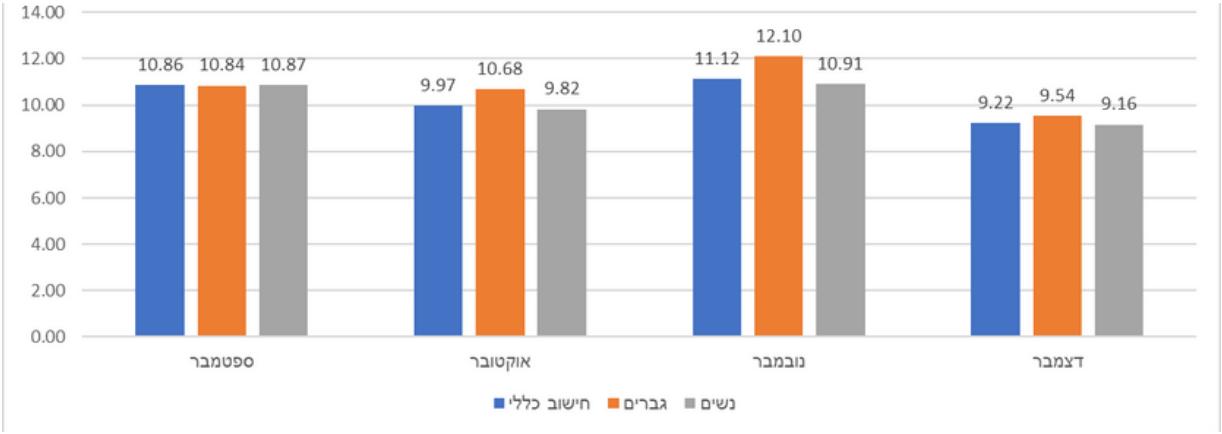
בשנת 2022 התפרסמה הנחית נציב שירות המדינה מס' 3.6 העוסקת במספר שעות התקן והשעות הנוספות שעובדות ועובדים יכולים לבצע מהבית. נוסף על כך, העבודה מהבית הורחבה גם לאנשים אשר אינם במשרת הורה, או שהצטרפו לא מכבר לשירות המדינה. מטרת ההנחיה הינה מתן אפשרות לגמישות תעסוקתית, נוכחות הורות מוגברת בחיי המשפחה, וזאת תוך כדי התאמת שירות המדינה לשוק העבודה המשתנה.

הנחית נציב מס' 3.6 הינה תוצר של תהליכי הערכה ובקרה אשר ביצעה נציבות שירות המדינה לצורך בחינת יישום ההנחיה הקודמת בנושא, הנחיה מס' 3.4, אשר הרחיבה את הגדרת "משרת הורה" ולפיה עובדים להם ילד או ילדה עד גיל 12 ומטה יהיו זכאים למשרת הורה. הנחיה זו איפשרה להפחית את שעות העבודה בהתאם לגיל הילד ובנוסף, אפשרה גם לעבוד יום אחד בשבוע מרחוק. בימים בהם העובד עבד מהמשרד במשך לפחות 5.5 שעות עבודה, ניתנה לו האפשרות להשלים עד 8 שעות חודשיות עבודה מהבית, כהשלמת תקן השעות. זאת במידה ויבצע לפחות שעה נוספת בנוסף להשלמת שעות התקן.

בתוך כך, נמצא כי מרבית ההורים הזכאים לא מימשו את ההטבה במסגרת המדיניות הקודמת, וזאת כיוון שמנגנון השלמת שעות התקן וביצוע שעה נוספת היוותה אתגר עבורם. לאור ממצאים אלו, נציבות שירות המדינה החליטה להרחיב הנחיה ולהתאימה לצרכי השטח.

בעקבות כך, הורה נציב שירות המדינה על ביטול ההנחיה הקודמת ובמקומה נכנסה לתוקף הנחיה מס' 3.6.

ממוצע השלמת שעות תקן ושעות נוספות מהבית בקרב הורים לשנת 2022

הגרף לעיל משקף את מספר השעות הנוספות אשר בוצעו לפני עדכון ההנחיה ולאחר מכן על פי חלוקה מגדרית. יש לציין כי מדובר בהנחיה אשר פורסמה זה עתה, ולכן קיים רק חודש אחד, נובמבר, בו ניתן לבחון את הטמעת ומימוש ההנחיה.

חודשים אוקטובר ודצמבר אלו חודשים רוויים בחגים, ועל כן אינם מדגם מייצג ליישום המדיניות. ספטמבר הוא אכן חודש מייצג את מימוש השעות הנוספות לפני עדכון המדיניות וניתן לראות שינוי נקודתי באופן מובהק בקרב אוכלוסיית האבות בחודש נובמבר בהשוואה לספטמבר ב11.6%. נוסף על כך, מסקנה זו לגבי אוכלוסיית האבות הינה אף מובהקת יותר בהינתן כי בחודש ספטמבר היו מחוייבים ההורים לבצע שעת עבודה נוספת לאחר השלמת תקן השעות על מנת לממש את ההנחייה, ובנובמבר הוסר תנאי זה, ובכל זאת ממוצע מימוש השעות גבוה יותר.

לקריאה נוספת על הנחיה מס' 3.6 ראו באתר: https://www.gov.il/BlobFolder/policy/guide_line_36/he/guideline36-v1.pdf

איזון בית עבודה וזכויות הורות

איזון "בית-עבודה" מוגדר כמצב של שוויון, המאופיין ברמה גבוהה של סיפוק, פונקציונאליות, בריאות ואפקטיביות, תוך התנהלות במספר תפקידים בו זמנית. איזון זה עשוי להעלות את ההערכה העצמית של העובד וליצור מחויבות רגשית למקום העבודה. מטרת מדיניות זו הינה צמצום הפער בשעות העבודה וכפועל יוצא מכך, את הפער בשכר. בכדי לקדם מדיניות וליצור הנחיות הרלוונטיות לעובדים, נציבות שירות המדינה מבצעת כל העת בקרה ומחקר. לשם כך, אגף שוויון מגדרי בשיתוף עם אגף בכיר בקרת ניהול ההון האנושי שמו למטרה לבצע בחינה והערכה מתמדת על מנת לייעל את מדיניות איזון בית-עבודה.

להלן התוצרים אשר יושמו בעקבות תהליכי הבקרה וההערכה בנושא איזון בית-עבודה:

- הנחיית נציב שירות המדינה מס' 3.6: גמישות תעסוקתית, עבודה מרחוק וביצוע שעות נוספות מרחוק.

- פרויקט "בשביל האבות": הפרויקט הובל על ידי אגף שוויון מגדרי בנציבות שירות המדינה והוקם מתוך מחשבה לפיה בכדי לקיים שוויון מגדרי בצורה מיטבית, יש לקדם פרויקטים אשר נותנים מקום וביטוי לאוכלוסיית האבות. המיזם התקיים כפיילוט; אגף שוויון מגדרי מתכנן להרחיב את הפעילות למחזורים נוספים וכמו כן במשרדים נוספים בשירות המדינה. חלק מהנושאים שהועלו היו סביב נוכחות אבהית, תקשורת בין-אישית וזוגית, מעבר בין-דורי וחינוך מעברי. תוצרי המיזם היו משמעותיים ומכוננים: ציפייה ורצון להיות מעורבים בחיי הילדים, יצירת מעגל שיח ראשוני מוביל לתחושות משותפות, להקלה ולעצות מהסובבים, חשיבות הנושא מנקודת מבטו של המעסיק- עידוד האבות לייצר זמן לבילוי עם משפחתם וילדיהם בפרט.

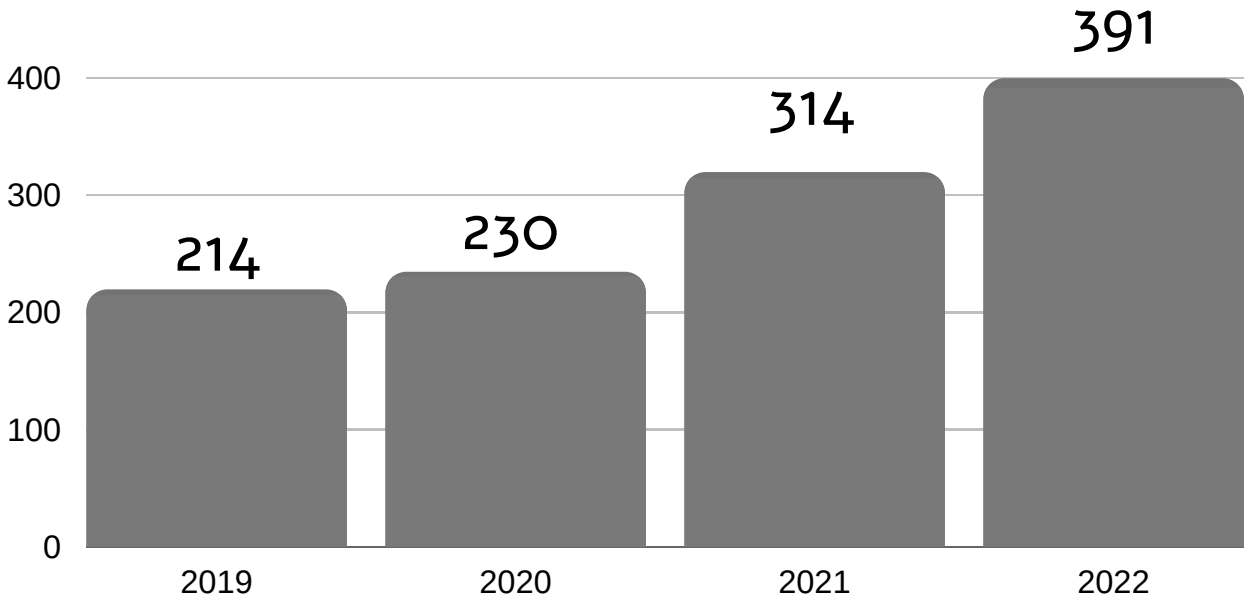
- מתן הרצאות מטעם אגף שוויון מגדרי למשרדי הממשלה, יחידות הסמך ובתי החולים לאורך השנה בנושא זכויות הורות: במהלך שנת 2022, ניתנו הרצאות בנושא הנגשת זכויות הורות לכ-30 משרדי הממשלה ויחידות הסמך על ידי אגף שוויון מגדרי. מטרת ההרצאות הינה הטמעת המדיניות אשר שונתה במהלך השנתיים האחרונות. הרצאות אלו שובצו במסגרת קורסי הכשרות מטעם נציבות שירות המדינה, וכמו כן ניתנו באופן ישיר לקהל עובדי ועובדות המדינה ובתוכם נציגי משאבי אנוש, רכזות לשכה, ממוני רווחה ואנשי מקצוע נוספים על מנת להפיץ ולטמיע בארגונם.

נתוני דוח בנושא הטרדות מיניות בשירות המדינה

במסגרת דו"ח טיפול בהטרדות מיניות אשר הופק על ידי אגף בכיר משמעת בנציבות שירות המדינה לשנת 2022, עולים הנתונים המרכזיים הבאים:

- בשנת 2022 התקבלו באגף המשמעת **391 פניות** בנושאים של הטרדות מיניות ועבירות מין (לעומת 314 פניות בשנת 2021).
- השנה **הוגשו 17 תובענות** לבית הדין למשמעת (לעומת 18 תובענות בשנת 2021).

סך הפניות בתחום הטרדות מיניות (ועבירות מין), בהשוואה לשנים קודמות:

על פי הנתונים לעיל ניתן לראות כי ישנה מגמת עליה במספר הפניות בשנת 2022 לעומת 2021. יש לציין כי כל פנייה הינה חשובה ורגישה, ומעידה על כך שעובדי ועובדות המשרדים מביעים אמון באנשים האמונים על הטיפול בנושא.

מניעת הטרדות מיניות ואלימות נגד נשים

אגף שוויון מגדרי בנציבות שירות המדינה שם לעצמו כערך עליון את הטמעת החשיבה המגדרית ומניעת הטרדה מינית בשירות המדינה, זאת על מנת להבטיח אקלים ארגוני בטוח ומוגן לכלל עובדי ועובדות שירות המדינה. בתוך כך, תפקיד הממונות על השוויון המגדרי כולל בתוכו מניעת הטרדה מינית ביחידות השונות, גביית התלונה הראשונית, הענקת ליווי למתלוננות ולמתלוננים לאורך ההליך ומשמשות כנשות הקשר של אגף בכיר משמעת בנציבות שירות המדינה עם המתלוננים והנהלת המשרדים.
הממונות נבחרות בקפידה על מנת שיוכלו למלא את התפקיד על הצד הטוב ביותר. יכולת הקשבה, רגישות והכלה הינן תכונות הנדרשות למילוי תפקיד זה. יחד עם זאת, על הממונה להפגין יכולת העברת מסרים אסרטיבית בהתמודדותה אל מול הגורמים הרלוונטיים גם כאשר מדובר בבעלי שררה.

אם כן, נושא ההטרדה המינית הינו אחד ממישורי הליבה העיקריים בעשיית אגף שוויון מגדרי. לשם כך, מקיים האגף לאורך השנה פעילויות מגוונות בנושא כדלקמן:

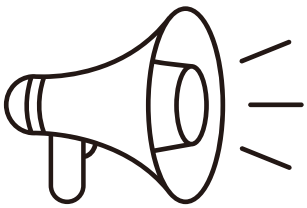
אחת לרבעון מתקיימת הכשרה לממונות החדשות בתפקיד וריענון עבור הממונות הוותיקות בנושא התקנון למניעת הטרדה מינית. תכנים אלו מועברים על ידי אגף המשמעת בנציבות שירות המדינה. מדובר בנושא הדורש התייחסות ייחודית ורגישה; ההדרכה מתבצעת בצורה אינטימית וממוקדת, במסגרתה מקבלות הממונות כלים והסבר בנושא החוקים הרלוונטים תוך כדי התייחסות ייחודית לכל מקרה ומקרה. נציבות שירות המדינה רואה בהכשרות אלו חשיבות עליונה, על כן ההכשרה מועברת על ידי אגף המשמעת, שהינו הגורם המקצועי המתמחה בנושא.

מפגש הכנה מקוון לקראת ציון יום המאבק הבינלאומי באלימות נגד נשים בשיתוף עם צוות נעמת ירושלים

בחודש נובמבר ערך אגף שוויון מגדרי בשיתוף עם מרכז משנות "נעמת" ירושלים מפגש הכנה מקוון אשר כלל הרצאות ומעגלי שיח בין כלל הנשים. במהלך המפגש הוקרנו סרטי אנימציה אשר יצרו נפגעות אלימות מינית. כמו כן, קיבלו הממונות כלים לזיהוי אלימות מוקדמת. את המפגש חתמנו בשאלות מטעם המשתפות.

מניעת הטרדות מיניות ואלימות נגד נשים

סקר בנושא הטרדות מיניות בשירות המדינה "השמיעו קול!"

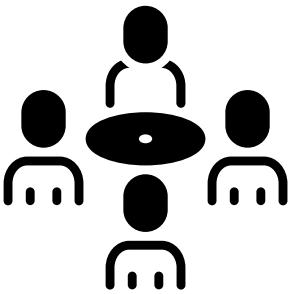
במהלך חודש דצמבר נשלח לכלל עובדי ועובדות שירות המדינה סקר במענה אנונימי בנושא הטרדות מיניות. ההיענות לסקר הייתה גבוהה. סקר זה מהווה כלי חשוב בהבטחת המרחב הציבורי בשירות המדינה כמרחב בטוח ומוגן מפני הטרדות מיניות. מטרתו היא להפיק תובנות ולקבל החלטות מבוססות נתונים.

בימים אלו עומלים האגף לשוויון מגדרי בשיתוף עם אגף בכיר לתכנון אסטרטגי ומדיניות על ניתוח הנתונים ומשמעותם, זאת על מנת ליצור מדיניות רלוונטית ארוכת טווח.

הקמת צוותי חשיבה ייעודים בנושא הטרדות מיניות במשרדי הממשלה ובתי החולים

מטרת כינוס צוותי החשיבה הינה איתור וזיהוי הצרכים העולים מהשטח בנושא הטרדות מיניות במשרדי ממשלה בתי החולים ויחידות הסמך. מדובר ביצירת במה עבור הממונות על השוויון המגדרי אשר עוסקות בהטמעת חשיבה מגדרית ומניעת הטרדות מיניות להצפת פרקטיקות אשר בכוחן לייעל את המערכת, שיקוף תמונת המצב הקיימת וכמו כן שימור וחיזוק הכלים הקיימים.

השתתפות נציגי האגף בצוות החשיבה הייעודי בוועדות היגוי וחשיבה לבניית מחקר מכון מאיירס-ג'וינט-ברוקדייל בנושא הטרדות מיניות אשר התקיים בהובלת משרד הבריאות

מחקר זה, אשר נוצר על ידי מכון מאיירס-ג'וינט-ברוקדייל עוסק בפגיעות מיניות המתרחשות במסגרת מערכת היחסים שבין מטפלים לבין מטופלים במערכת הבריאות בישראל. נציגי האגף השתתפו בצוות החשיבה לבניית המחקר וזאת כדי לתרום מנסיונם בנושא הטמעת חשיבה מגדרית, מניעת הטרדות מיניות, זאת מתוך הכרה פנים-משרדית של מערכת הבריאות וכן שיתוף פעולה הדוק אשר בכוחו לתרום למניעה וצמצום היקף ההטרדות המיניות.

מיזמים שהובילו הממונות על השוויון המגדרי ויועצות המנכ"ל\ית לקידום נשים

הממונות על השוויון המגדרי ויועצות המנכ"ל\ית לקידום נשים בשירות המדינה בראש ובראשונה הינן סוכנות שינוי ויזמיות אשר יוצרות יש מאין, מובילות ומקדמות תהליכי עומק לשינוי התודעה בארגונן ולקידום השוויון המגדרי. מיזמי הממונות הינם ביטוי לעבודתן המסורה לאורך השנה וכן ראי לפועלן. הצלחת אגף שוויון מגדרי בנציבות שירות המדינה, באה יד ביד עם עבודת הממונות בשירות המדינה.

עבודתן רחבת היקפים; הממונות מבצעות תהליכי אבחון ומיפוי של האתגרים והחסמים בארגון, בניית תשתית הולמת ותואמת את אופי הארגון ויצירת תכנית עבודה אסטרטגית בהתחשב לעשייה אשר קודמה בעבר ומתן מענה בהתאם לצורך אשר עולה מאבחון זה. הממונה נדרשת להפעיל חשיבה יצירתית בתוך הקופסה על מנת להעביר תכנים חשובים ורגישים, רתימת הגורמים הרלוונטים.

אגף שוויון מגדרי מודה לממונות על השוויון המגדרי אשר עבורנו הן שותפות מלאות למסע, לקידום ערכי השוויון המגדרי בשירות המדינה. עשיית הממונות הינה נדבך חשוב ומשמועתי בבניית חברה שוויונית ומתוקנת.

בעמודים הבאים ניתן לראות טעימה מן הפעילויות אשר קודמו לאורך שנת 2022 על ידי הממונות על השוויון המגדרי ויועצות המנכ"ל\ית לקידום נשים בשירות המדינה. יש לציין כי מפאת קוצר היריעה, לא ניתן היה לציין את כלל המיזמים בדו"ח זה.

מיזמים שהובילו הממונות על השוויון המגדרי ויועצות המנכ"ל\ית לקידום נשים

"פעילויות אקטיביות למועמדות מתאימות לתפקידי ניהול"

הגב' אתי וילנאי, משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

מיזם זה נוצר בעקבות הצורך לעמידה ביעד קידום נשים לתפקידים בכירים ועמידה בייצוג 50% נשים במשרות בכירות. המשרד קידם מספר פעילויות במטרה לעודד נשים להתמודד על מכרזים לתפקידים בכירים כגון: איתור אקטיבי- שיחות יזומות בעת פירסום משרות במדרג תיכון ובכיר, סיוע בכתיבת קורות חיים ואימון אישי. כמו כן, התקיימה תכנית מנטורינג פנים-ארגונית שבה היוו מנהלות בכירות בארגון מודלינג ושימשו כיועצות לעובדות בדרג התיכון המתמודדות לתפקידים בכירים.

מיזם התערוכה "איננה עוד"-

עו"ס איילת אברמוביץ', המרכז הרפואי שיבא תל השומר

במהלך חודש ינואר 2022 הוצג בלובי מגדל האשפוז בביה"ח המיצב "איננה עוד" של היוצרת קרן גולדשטיין יחזקאלי, המציג בגדיהן של נשים שנרצחו. על כל בגד מוצגת פתקית ובה מופיע שם הרוצח, האופן בו נרצחה והעונש שקיבל. בנוסף לתערוכה, התקיים באותו יום מפגש בנוכחות מנכ"ל ביה"ח ובו הועלו תופעות אלימות, דרכים לטיפול ועדויות קרובות של נפגעים ונפגעות. המיצב עורר הדים בקרב ציבור בית החולים ומבקריו.

"כנס הצדעה לנשים מובילות בביטחון הפנים"-
עו"ד בוסנה מהרט-דסה,
המשרד לביטחון לאומי

במהלך יוני 2022 המשרד הוביל כנס שמטרתו הייתה להוקיר ולהצדיע לקצינות ונשים בכירות בגופים הביטחוניים השונים. הכנס נערך במעמד השר לביטחון פנים (דאז) מר עמר בר-לב ובכירים נוספים. קיום הכנס הוא פרי יוזמה ועשייה משותפת של מספר ממונות שוויון מגדרי מגופים ביטחוניים שונים, אשר כללו בין היתר את שירות בתי-הסוהר, משטרת ישראל ועיריית בית שמש. בכנס הוצגו מייזמים שונים להמשך שיתופי הפעולה בין מערכי ביטחון הפנים בנושאי שוויון מגדרי ליצירת שפה ארגונית משותפת וקידום הנושא לטובת חיזוק ביטחון הפנים של מדינת ישראל ואמון הציבור.

"מיזם משאל"ה: מודעות שווה למען החברה"-
הגב' מירי לוי,
המנהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער

זוהי השנה השלישית למיזם, אליו נחשפו כ-25,000 תלמידים. המיזם אורך שבוע ומאגד בתוכו ממשק וירטואלי ובו 36 מרצים בנושאים כמו מגדר, שוויון בחינוך, ספורט, התנדבות ונתינה, פערים בחברה הישראלית, קבלת האחר והשונה ועוד. בסיום שבוע ההרצאות, מערכי השיעור, מעגלי הדיון ופעילויות של מועצות התלמידים בבתי הספר, יתקיימו ריצות חברתיות הכוללות מיתוג המיזם, חתימה על אמנה חברתית, דגלים, מדבקות עם נתונים ומשפטי העצמה, שילוט וצמידים לכלל המשתתפים. המיזם מאחד בין מגזרים ומגדרים, בתי ספר, תפיסות עולם, ומיקום גאוגרפי.

"הרצאות פרונטליות חוצות ארגון על מניעת הטרדה
מינית ויצירת תרבות ארגונית מכבדת" -
הגב' מירית לזינגר
המרכז הרפואי שמיר, אסף הרופא

במהלך שנת 2022 קידם בית החולים הרצאות פרונטליות בשיתוף ההנהלה האדמיניסטרטיבית ואגף משאבי אנוש לכלל העובדים בבית החולים. עבור עובדים אשר אינם דוברים את השפה העברית על בוריה, הנגישה הממונה על השוויון המגדרי את המידע בשפת האם של העובדים. הרצאות אלו הועברו גם למתמחים ולמתמחות ברחבי בית החולים. ההרצאות מתקיימות אחת לחודש זאת על מנת להבהיר את עיקרי התקנון למניעת הטרדה מינית וסביבה עבודה מכבדת ובטוחה.

עם הפנים קדימה- גברים ונשים מקדמים שוויון מגדרי

דו"ח זה מתפרסם כמדי שנה ומנגיש לכלל הציבור את עשיית אגף שוויון מגדרי בנציבות שירות המדינה. השנה, בחר האגף לשתף את קוראי וקוראות הדו"ח במספר מהלכים מרכזיים אותם מוביל האגף בשנת 2023.

נהוג לחשוב שקידום השוויון המגדרי הינו קידום נשים בלבד - אך לא כך הדבר. מדובר בקידום שוויון בין המגדרים. אוכלוסיית מדינת ישראל מונה 51% נשים ו-49% גברים. בקרב עובדי ועובדות שירות המדינה, ההתפלגות הינה 62.5% נשים ו-37.5% גברים. לאור נתונים אלה, אנו מאמינים כי בכדי לקדם שוויון מגדרי מלא ומהותי עלינו לרתום כשותפים את אוכלוסיית הגברים ובתוכם את שדרת הניהול בשירות המדינה.

מהלך מרכזי אותו הוביל האגף לטובת יצירת השותפות עם אוכלוסיית הגברים והפיכתם לחלק מהשינוי, הינו פיתוחו של מיזם 'בשביל האבות'. מטרת מיזם זה היא לענות על צרכי האבות ולעודד שיח בין אישי-גברי בו יוכלו לשתף חוויות ועמדות כאבות עובדים. אנו מאמינים כי הרחבת מיזם זה למשרדי הממשלה, כפרוייקט בלתי נפרד מתוכנית העבודה המשרדית, יוכל להוביל לשינוי ממשי בקרב תודעת הגברים.

יעד נוסף אשר הציב האגף הינו הגברת מימוש זכויות הורות בקרב אוכלוסיית האבות בשירות המדינה, זאת באמצעות הנגשת זכויות הורות רלוונטיות לאוכלוסיית הגברים.

כמו כן, אחת המטרות המרכזיות בהפצת סקר 'השמיעו קול!' אשר נערך בנושא הטרדות מיניות בשירות המדינה, הינה העלאת מודעות אוכלוסיית הגברים לנושא, ועידודם לקחת חלק במאמץ להסברה וקידום אקלים ארגוני שוויוני ובטוח במשרדי הממשלה.

אגף שוויון מגדרי שואף להגברת מעורבות הגברים לקידום השוויון המגדרי והפיכתם לשותפים מרכזיים לדרך.

"כל ניסיון להעמיד מגדר מול מגדר ותכונה נגד תכונה, כל ניסיון לטעון לעליונות או לנחיתות של מין כלשהו, שייכים לתקופת בית הספר היסודי של האנושות, בה שני צדדים היו צריכים להבים האחד את רעהו, כדי לעלות לבסוף על בימת המנצחים ולקבל פרס הצטיינות מידי המנהל"~וירג'יניה וולף, סופרת ומבקרת ספרות

בברכת המשך עשייה פורייה ומשמעותית למען חברה שוויונית וצודקת,

אגף שוויון מגדרי,
נציבות שירות המדינה

נספחים

נספחים

נספח א' - רשימת ציוני מדד השוויון המגדרי לשנת 2022

משרד	שם משרד	מערכת	ציון 2021	ציון 2022	אחוז השינוי
1030	מנהל לחינוך התישבותי ועליית הנוער	משרדי ממשלה	82.9	99.5	20.1%
1600	משרד המשפטים	משרדי ממשלה	96.4	99.0	2.7%
420	לשכת הפרסום הממשלתית	משרדי ממשלה	54.7	98.5	80.1%
2401	משרד הבריאות	מערכת הבריאות	95.8	97.5	1.8%
450	הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה	משרדי ממשלה	96.1	97.4	1.4%
2420	מרכז רפואי ברזילי אשקלון	מערכת הבריאות	89.6	96.3	7.6%
2440	מרכז הרפואי לבריאות הנפש מזור	מערכת הבריאות	88.4	96.1	8.6%
610	משרד לשיוויון חברתי	משרדי ממשלה	87.0	96.0	10.3%
1870	משרד הרווחה והביטחון החברתי	משרדי ממשלה	96.6	96.0	-0.6%
1860	משרד הכלכלה - זרוע העבודה	משרדי ממשלה	89.9	95.9	6.6%
2435	מרכז גריאטרי ראשל"צ	מערכת הבריאות	97.7	95.8	-2.0%
3900	משרד העלייה והקליטה	משרדי ממשלה	96.2	95.7	-0.5%
2443	בית חולים שער מנשה	מערכת הבריאות	91.1	95.7	4.9%
2444	מרכז רפואי "לב השרון"	מערכת הבריאות	94.7	95.7	1.0%
2419	המרכז הרפואי שמיר	מערכת הבריאות	94.2	95.5	1.4%
1000	משרד החינוך	משרדי ממשלה	88.4	95.3	7.9%
1320	הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן	משרדי ממשלה	78.6	95.3	21.2%
2413	בית חולים רמב"ם חיפה	מערכת הבריאות	97.0	95.0	-2.1%
2412	המרכז הרפואי לגליל	מערכת הבריאות	81.4	94.6	16.3%
1680	רשות האכיפה והגבייה	משרדי ממשלה	97.1	93.2	-4.1%
2434	בית חולים שמואל הרופא	מערכת הבריאות	92.5	93.1	0.6%
2418	בית חולים ע"ש א. וולפסון	מערכת הבריאות	98.1	92.8	-5.4%
2415	בית חולים הלל יפה חדרה	מערכת הבריאות	96.7	92.7	-4.2%
1100	משרד החקלאות ופיתוח הכפר	משרדי ממשלה	84.1	92.3	9.8%
1670	הנהלת בתי המשפט	משרדי ממשלה	92.7	91.3	-1.5%
555	מנהל התכנון	משרדי ממשלה	94.6	91.1	-3.7%
403	פיתוח הפריפריה, הנגב והגליל	משרדי ממשלה	72.9	90.8	24.5%
2442	מרכז לבריאות הנפש מעלה הכרמל	מערכת הבריאות	89.0	90.8	2.1%
2431	מ.גריאטרי ע"ש שוהם	מערכת הבריאות	93.4	90.8	-2.8%
3630	המרכז למיפוי ישראל	משרדי ממשלה	88.6	90.3	1.9%
2410	בית חולים זיו צפת	מערכת הבריאות	84.6	90.2	6.7%
1300	משרד הכלכלה	משרדי ממשלה	87.3	89.6	2.6%
2600	משרד להגנת הסביבה	משרדי ממשלה	86.3	87.9	1.9%
2430	בית חולים פלימן חיפה	מערכת הבריאות	86.5	87.8	1.6%
1310	רשות התחרות	משרדי ממשלה	74.6	87.4	17.1%
3700	משרד התיירות	משרדי ממשלה	78.4	86.4	10.3%
490	נציבות שרות המדינה	משרדי ממשלה	86.2	86.1	-0.2%
700	משרד לבטחון הפנים	חוץ ובטחון	80.5	85.9	6.7%
400	משרד ראש ממשלה	משרדי ממשלה	78.1	85.5	9.5%
510	שירות עיבודים ממוחשבים	משרדי ממשלה	92.7	84.8	-8.6%
560	רשות המסים בישראל - מס הכנסה	משרדי ממשלה	84.1	84.2	0.1%
630	משרד התפוצות	משרדי ממשלה	95.0	84.0	-11.6%

נספחים

משרד	שם משרד	מערכת	ציון 2021	ציון 2022	אחוז השינוי
2020	רשות האוכלוסין וההגירה	משרדי ממשלה	89.6	83.8	-6.5%
3400	משרד האנרגיה	משרדי ממשלה	73.1	83.4	14.0%
3600	משרד הבינוי והשיכון	משרדי ממשלה	78.0	83.2	6.7%
1900	חדשנות מדע וטכנו' תרבות וספורט	משרדי ממשלה	80.9	82.8	2.3%
2446	בית חולים אברבנאל	מערכת הבריאות	89.3	82.3	-7.8%
500	משרד האוצר	משרדי ממשלה	79.1	82.1	3.7%
2000	משרד הפנים	משרדי ממשלה	78.6	80.8	2.7%
2451	מרכז ירושלמי לבריאות הנפש	מערכת הבריאות	90.0	80.7	-10.4%
1156	מינהל המחקר החקלאי	משרדי ממשלה	75.2	79.6	5.8%
3500	רשות החשמל	משרדי ממשלה	67.3	79.5	18.2%
418	המשרד לשירותי דת	משרדי ממשלה	69.4	78.9	13.6%
2417	מרכז רפואי שיבא תל-השומר	מערכת הבריאות	80.1	77.5	-3.2%
900	משרד החוץ	חוץ ובטחון	70.2	76.2	8.5%
2200	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	משרדי ממשלה	68.0	76.1	12.0%
2432	מרכז גריאטרי דורות נתניה	מערכת הבריאות	78.6	75.1	-4.5%
2260	השירות המטאורולוגי	משרדי ממשלה	45.6	75.1	64.4%
650	משרד ירושלים ומורשת	משרדי ממשלה	82.8	73.8	-10.9%
411	מערך הסייבר הלאומי	חוץ ובטחון	63.0	73.4	16.5%
8500	משרד התקשורת	משרדי ממשלה	75.2	73.3	-2.6%
570	רשות המסים בישראל- מכס ומע"מ	משרדי ממשלה	71.8	73.3	2.0%
810	בתי דין רבניים	משרדי ממשלה	57.4	72.9	26.9%
2454	ב. הנפש באר-שבע	מערכת הבריאות	57.3	72.4	26.4%
2448	בית חולים באר יעקב - נס ציונה	מערכת הבריאות	63.0	72.3	14.9%
1910	הרשות לשוק ההון	משרדי ממשלה	64.7	71.2	10.0%
470	רשות השירות הלאומי האזרחי	משרדי ממשלה	72.6	69.2	-4.7%
1110	השירותים הווטרינריים	משרדי ממשלה	60.5	69.0	14.1%
480	נתיב	חוץ ובטחון	77.5	67.0	-13.6%
3420	המכון הגיאולוגי	משרדי ממשלה	66.4	66.6	0.3%
2411	מרכז רפואי ע"ש ברוך פדה-פוריה	מערכת הבריאות	69.6	65.9	-5.3%
1130	שירות ההדרכה והמקצוע	משרדי ממשלה	60.5	65.4	8.1%
1120	הרשות הממשלתית למים ולביוב	משרדי ממשלה	66.1	64.6	-2.2%
520	הרשות לאכיפה במקרקעין	משרדי ממשלה	40.7	59.1	45.2%
620	משרד לשיתוף פעולה אזורי	משרדי ממשלה	84.3	52.4	-37.8%
550	המדפיס הממשלתי	משרדי ממשלה	44.5	52.3	17.7%
640	רשות הבדואים	משרדי ממשלה	71.6	51.8	-27.6%
2240	רשות התעופה האזרחית	משרדי ממשלה	41.3	51.5	24.7%
710	הרשות הארצית לכבאות והצלה	חוץ ובטחון	46.8	49.7	6.1%
412	משרד למודיעין	חוץ ובטחון	81.9	49.4	-39.7%
410	המועצה לביטחון לאומי	חוץ ובטחון	68.9	42.8	-37.9%
820	הרבנות הראשית	משרדי ממשלה	32.9	40.5	22.9%

האגף לשוויון מגדרי

SHIVYON@CSC.GOV.IL | 074-7699141

תאריך פרסום: ט"ו באדר, ה'תשפ"ג

08.03.2023

נציבות שירות המדינה

דו"ח שוויון מגדרי בשירות המדינה

2022